

ГЕПС - за просперитет Србије

ПРОГРАМСКА ОПРЕДЕЉЕЊА

Вратимо Србији самопоуздање.
Све остало ће после бити лако.
Посветимо се нашој земљи и нашем народу,
Србија осим нас никог другог нема.
И пламен и полен.

Србија и српски народ налазе се на судбоносном раскршћу. Народи, и када доносе погрешне одлуке, дуго успевају да опстану, али њихова будућност сваки пут постаје неизвеснија, а околности у којима живе постају теже. Ми смо током XX века донели бројне погрешне одлуке, и зато смо ту где јесмо. Ипак, без обзира на сву патњу са којом смо се суочили, без обзира на све губитке које смо поднели, ми и даље имамо шансу да са успехом закорачимо напред, и изградимо модерну, грађанску и уједно националну државу, дубински окренуту задовољавању потреба својих грађана и свестраном повезивању српског етничког простора. Виталност нашег народа је велика, само је треба ослободити и усмерити!

Историја је учитељица живота, а Срби су дуго били лоши ђаци. Време је да се таква пракса прекине, време је да наш народ узме оно што му „судбина“ пружа, а кривицом људи који су га предводили, пропуштао је да искористи. Потенцијал за препород је у нама, а велике могућности за препород су око нас. Само их треба препознати и бити спреман да се умешно и енергично ради на њиховој реализацији, само треба нашем народу повратити самопоуздање и храбро започети слагање елемената који ће заједно учинити да наша земља постане срећна и просперитетна.

Када смо се окупили у Групе за просперитет Србије, ми смо све то имали у виду. Истакнути појединци из различитих области друштвеног живота - добронамерни, вредни, стручни људи из Србије, српског историјског простора и наше Дијаспоре - окупили су се у ГЕПС са жељом да своје идеје и себе понуде Србији. Еминентни научници и професори српских и светских универзитета, успешни привредници и угледни уметници, вредни пољопривредници и искусни (активни и пензионисани) стручњаци и радници, истакнути публицисти и талентовани студенти, ујединили су своје снаге и знање да би остварили визију покрета, да би допринели стварању напредне Србије, која је удобан дом за све своје грађане и привлачна матица за све Србе света.

Својом стручношћу и искуством, енергијом и контактима широм света, желели смо да допринесемо бољитку наше земље и народа. Међутим, ситуација се није развијала, нити има наговештаја да ће се без нашег активнијег деловања развијати, на начин који нам омогућава да искључиво на професионалним основама помогнемо да се Србија успешније бори са изазовима који сваким даном постају све већи. Наш систем, ако се посматра суштина ствари, а не само пука форма, упорно одолева неопходним променама, без којих је тешко активирати велики друштвени капитал који српски народ има у земљи и свету. Систем спутава развој Србије и нас да јој озбиљно помогнемо. Зато мислимо да је дошло време да се посветимо побољшању квалитета политичког оквира нашег друштва, упоредо са стручним деловањем усредсређеним на побољшање стања у свим областима рада и живота.

Србији ће просперитет донети само њени људи и то радећи заједно. А ти људи су често усамљени, разједињени и деморалисани у погледу сопствене моћи и перспектива. Понекад су и дубоко ушанчени у ставовима да се искључиво треба бавити сопственом струком, никако политиком. Управо у таквом окружењу политика почиње да се бави њима, нама. Када кућа гори, онда је не гасе само ватрогасци, већ сви они који могу да носе ведрнице. Када се кола за-

глибе у блато, онда из њих изађемо сви, и лекари и инжењери и радници, баш сви, и гурамо. Или неограничено остајемо заглибљени у блату. Једном када се из блата извучемо, можемо да наставимо да се искључиво бавимо сопственом струком. Дотле не. Управо то ГЕПС жели да постигнемо - да изађемо сви из кола и да погурамо.

Желимо да будемо елитни, али не елитистички покрет. Дакле, трудићемо се да окупљамо најбоље људе, али и оно најбоље што је у свакоме од нас. А свако у себи има нешто добро, свако од нас зна по нешто. Такође, не живимо сви на једном месту, у Београду, већ широм Србије и света. Разуме се, сви.

Своја излагања нећемо почињати говорећи о финансијама, кредитима, производним капацитетима, страним улагањима, новим радним местима, бољем стандарду живота. Не зато што нису важни - напротив, и ми желимо да све буде боље, али предуслови за то су професија и конкурс. Ако се успе у афирмацији ових институција, онда ће се овим важним стварима бавити они који то најбоље знају.

Вредности за које се ГЕПС залаже нису стране нашем народу, али су потиснуте и загрнуте у тешким временима немаштине, ратова, разбијања породице, небриге за старије, лоше приватизације. Због тога, верујемо да ће наш приступ афирмације професије, враћања самопоуздања људима од струке, њихово охрабривање да активно учествују у политичком животу, дати резултата у областима здравства, образовања, науке, социјалне правде, судства, привреде, безбедности, очувања природних ресурса и животне средине.

Да ли сте се скоро запитали када сте последњи пут чули да је неко питао дете “Чији си ти мали/мала?”. Одговор је забрањивајући. Дакле, дошли смо у стање да никога нико не занима. Наркоманија, пороци и остала зла се не спречавају само хапшењем нарко дилера, увођењем видео-надзора или повећањем броја полицајаца у школама, већ тиме што понекад упитате или будете упитани “Чији си ти мали/мала?”. Кажу, а ми у то потпуно верујемо, да је за подизање детета потребно цело село. Нисмо идеалисти и романтичари већ потпуно реални људи, када верујемо да своје напоре треба да усредсредимо на реафирмацију изгубљених вредности. Те вредности су део наше традиције, коју ће ГЕПС конкретним активностима чувати.

Ми имамо своје вредности и на њих смо поносни. Дакле када нам говоре о неким другим вредностима, ми их исправљамо и кажемо: „Мислите технологије, а не вредности“. Ми имамо своје вредности, од којих су многе универзалне - поштење, брига за друге, рад. Њих су у нас улили наши стари. А технологије, западне, источне, јужне или северне, оне су увек добродошле, под условом да су добар слуга, а не зао господар. Да ли могу заједно идентитет и стандарди, па чак и туђи. Наравно, да могу, али само јак, непоколебљив идентитет, може да прихвати туђе стандарде, који га тада чак и јачају. Србија не треба да забија главу у песак, већ промишљено да улази у интеграције и буде део свих добронамерних породица. Али Србија не сме дозволити да се од тих интеграција ствара доброологија. Ниједних - ни западних, ни источних. Србија не треба да зазира од Великог Света, али ни да према њему буде снисходљива. Све осим идентитета, породице, ближњих и Србије има алтернативу.

Исто важи и за приватизацију. Идеологије ове врсте су лоше, показало се небројено пута. Оне спутавају трезвено размишљање и воде лошим резултатима. Дакле, стандарди или идентитет? И једно и друго. И полен и пламен.

Бог нас је спустио на исто место у исто време и то треба да доживимо као шансу, а раскош културе наше земље, коју дугујемо различитим цивилизацијама и народима који живе и који су живели на просторима наше земље, као потврду добрих страна различитости. Због тога, ГЕПС ће се залагати за уважавање особености култура народа који живе у Србији, али и за стварање нових и очување постојећих заједничких културних и осталих вредности и добара.

Све о чему говоримо је оствариво, под условом да у то верујемо. Међутим, нема брзих решења, већ само брзих и скорих почетака. Ми мислимо да је сваки дан, дан за почетак. Дошао је тренутак да из зоне стручно-јавног деловања упловимо у воде политичко-стручног рада. Једино тако можемо да остваримо нашу мисију, а без тога бисмо остали заточеници илузије да добре намере саме по себи доносе успех. Наступило је време када је због судбине Србије неопходно да се профилисањем досадашњег ГЕПС-а и удруживањем са организацијама и појединцима сличних опредељења као што су наша, створи **Политички покрет ГЕПС**. То се успешно и десило!

Настао је Политички покрет ГЕПС. Он је израз одлучности креативних, делотворних људи, да се посвете будућности Србије. Он је одраз њихове спремности да активно делују у свим сферама битним за државу и народ. С друге стране, развој догађаја на политичкој сцени створио је велики простор за наше организационо деловање, како би се потом на новим основама успешно усредсредили на претварању наше визије у стварност! ГЕПС ће, на политичкој сцени Србије, бити глас разума, глас правде, глас струке, чинилац равнотеже, извор идеја и вредан радник. И пламен и полен.

Пошли смо од старе добре изреке: „Само морнар који зна куда хоће да стигне, има смисла да се моли Богу за добар ветар“. Зато је наша визија садржана и у називу организације. Назив **Групе за просперитет Србије** уистину представља сажетак наших програмских начела, а не само пуко име. Да, групе, а не група. Свесни смо да нашу визију просперитетне Србије дели огроман број појединаца и организација, група, са којима желимо да ступимо у партнерство и ми их све на то позивамо. О нашој визији - стварању просперитетне Србије заједничким радом, односно о намери да створимо модел благотворне друштвене сарадње, који ће омогућити да се ослободи (заробљена) креативна енергија нашег народа - говори и наша **маскота: Пчела**.

Пчеле су симбол и грађанских врлина, и националне посвећености, јер оне су:

- вредне, паметне и продуктивне - увек иза њих остају дела,
- раде тимски, и то сложено,
- одлазе на разне цветове, сакупљају сокове, али се увек враћају матици,
- ако је матица угрожена жртвују се до самоуништења.

Зато је пчела и део **заставе нашег покрета**. Она је српска црвено-плаво-бела тробојка, са пчелом у горњем десном углу и са натписом ГЕПС, који стоји испод ње. Пчела нам је симбол, а **Цветна недеља** слава. Цвети, дан када је Господ Исус Христос са својим ученицима ушао у Јерусалим, прославља се у недељу пред Ускрс - највећи хришћански празник, када је безгрешни Син Божији и Син човечији победио смрт. Пошто је циљ нашег покрета да радом и памећу помогне нашем народу да, као марљиве пчеле, сви заједно победимо последице оног дела вишедеценијског наслеђа који је негативан и актуелних искушења која стоје пред Србијом, сматрамо да треба да празнујемо дан који је претходио победи над страдањем и смрћу. Тим пре што је на Цветну недељу и књаз Милош Обреновић 1815. године, стојећи на раменима вечног Карађорђа, подигао Други српски устанак, после чега је дефинитивно обновљена државност Србије.

Приврженост визији и идејама ГЕПС-а може се остварити ступањем у чланство нашег покрета. Међутим, најбољи људи често не желе да буду део политичких организација, јер им оне, по својој природи, задају идеолошке оквире, па због тога, некако, у њих немају поверења. С друге стране, они други жарко желе у њих. Управо због тога, поред формалног чланства у нашем покрету, високо вреднујемо и остале видове подршке, изражавања солидарности и добронамерну критику, јер ми желимо да будемо са најбољима, а не са онима другима.

ГЕПС ће, кроз наступе својих представника у медијима, на трибинама, путем конференција за штампу, организовањем културних и спортских догађаја и директним контактом активиста са грађанима Србије, настојати да што шире обзнани своје мотиве, ставове и намере, као и постигнуте резултате, због којих је одлучено да се ступи на политичку сцену.

Укратко, сада ћемо се осврнути на наша основна програмска опредељења по различитим питањима, чији редослед их не сврстава по важности, већ их системски спреже.

Држава

Србија је за нас држава српског народа и истински грађанска држава, у којој једнака права и дужности треба да имају сви њени грађани. Желимо да нашу државу изграђујемо уз поштовање српске националне традиције, уз уважавање идентитета и интереса свих народа који у њој живе и то по узору на најуспешније земље света.

Допринећемо да Србија постане држава која је посвећена добробити својих грађана, која је функционална и правна, али и у економском погледу напредна и уистину демократска. Није нам намера да се држава меша у све и свашта, али нам јесте циљ да оно што узме на себе ради добро! Зато ћемо као приоритет свог политичког деловања сматрати спровођење правне, а не козметичке реформе управе, како би она постала јефтинија, боље организована и обучена, и тиме ефикаснија. Да би држава допринела препороду друштва, за почетак сама треба да почне да се понаша стручно и домаћински.

Традиција, национални идентитет, породичне вредности, топли међуљудски односи, поштење и друге грађанске врлине - све то представља услов препорода нашег друштва и стога приоритете ГЕПС-а. Зато ћемо изграђивати државну управу на начин који погодује тим

приоритетима, а не као што је досада често био случај, која не погодује афирмацији најбољих људских вредности. Државна управа мора да буде функционална и рационална, што сада није случај, али мора да буде и још нешто више од тога - увек на услузи грађанима. Они кроз њено деловање - уважавањем од стране чиновника и њиховом љубазношћу - морају да буду уверени да држава постоји ради њих, а не они ради администрације и политичара!

Политичка сцена Србије

Политичка сцена Србије подсећа на каљугу по којој се, уз неке изузетке, ваља велики број неспособних, необразованих, арогантних, похлепних и непоштених политичара, који врло често немају никакво радно искуство. Многи од њих су до сада исказали и доказали спремност да се вазалски сврстају уз све оне који им понуде материјалну корист и помоћу да остану на власти. За то време, најспособнији делови нашег друштва, у Матици и Дијаспори, показују пасивност и неретко апатичан однос према политици. Несумњиво је да овакав однос, комбинован са индукованим и подгреваним политичким снобизмом, са једне стране, погодује политичким кликама, како на власти тако и у опозицији, док је с друге стране погубан за наш народ и државу и, као такав, неодржив. Истовремено странке, кроз процесе негативне селекције, на површину политичких збивања избацују послушнике који су, по правилу, врло ниских људских и стручних квалитета, чиме се додатно погоршава очајна ситуација. Због тога, ГЕПС приоритетом свих приоритета сматра своје деловање на оздрављењу политичке сцене Србије које ће се одвијати кроз следеће активности:

- мотивација широког круга најспособнијих људи да се лате политике и са политичке сцене својим делима и телима истисну многе непоштене и неспособне, сада активне политичаре,
- кандидовање најспособнијих људи за важне функције у нашој држави и друштву, чиме би се подигао квалитет, стављајући додатни притисак на постојеће странке да из сопствених редова кандидују најбоље, а не најпослушније,
- стварање окружења у коме ће се вредновати значај професије, тј. враћање угледа институцији професије, што није могуће без утемељивања институције конкурса. Ова институција је кључ уређења државе. Прави људи на права места, јавно и провериво. На сва места која ГЕПС-у буде поверио народ Србије долазиће се искључиво путем конкурса, укључујући и министарска места.

Локална самоуправа

ГЕПС ће се залагати за широку општинску самоуправу и равномерни регионални развој Србије, а ако постоји жеља грађана, и покаже се као функционално решење, и за регионализацију земље. Недопустиво је да се, изузев Београда и пар већих градова, остатак Србије постепено празни и економски заостаје. Зато власт, где год и колико год је то функционално могуће, економски прихватљиво и не угрожава јединство Србије, треба да буде спуштена на ниво локалне самоуправе.

ГЕПС сматра да број општина, у складу са жељама грађана, може да се повећа, али уз услов да администрација не сме да се повећава, већ да се постојећи број запослених прерасподели у складу са новом, бољом, територијалном организацијом. Што се статуса Војводине тиче, залажемо се за ниво аутономије који ће омогућити грађанима тог дела Србије да на најповољнији начин по себе управљају своје економске ресурсе, и решавају социјална, просветна и друга питања у складу са својим специфичним потребама, али на начин који не ремети политичко и свако друго јединство Републике Србије. Аутономија Војводине, без обзира на надлежности које јој буду додељене, произлази из спремности Србије да изађе у сусрет жељи грађана Срема, Баната и Бачке да самостално решавају о појединим питањима, а не из некаквог посебног историјског или етничког правастановништва Северне Србије. То је непоколебљив став ГЕПС-а.

Грађанско друштво

Демократски развој нашег друштва имао је велики дисконтинуитет. После тоталитарног раздобља започели смо са оживљавањем традиције слободног удруживања грађана, самоорганизовања ради деловања на различитим пољима, како би били разрешени проблеми који их тиште, односно друштво учињено бољим. Но, наша култура невладиног деловања још није на високом нивоу. Док у развијеним земљама око 50% пунолетних грађана, бар повремено, волонтерски ради за неку невладину организацију, код нас то ни приближно није случај. Зато ћемо радити на подизању културе грађанског самоорганизовања. Јер, док год не буде много независних жаришта деловања, држава ће морати да се бави и пословима којима не треба да се бави, а њене институције ће имати недовољно будан надзор друштва. Демократске политичке институције, без развијеног невладиног сектора, посвећеног добробити Србије и нашег народа, у условима када су друштвени системи све сложенији, не могу да обезбеде потребни ниво надзора владајућих структура.

Самопоуздање грађана и вера у државу

Као основни задатак свог деловања ГЕПС види враћање самопоуздања грађанима Србије. Вера у сопствене потенцијале, институције државе и, пре свега, бољу будућност, основни је предуслов препорода Србије. Поштно и умешно спровођење реформи, срачунатих на истинско побољшање животних услова грађана Србије, неопходно је да би они повратили пољуљану веру у државу и своју бољу будућност. Но, то није довољно.

Да би реформе могле да се спроводе пуним капацитетом, уз истинску подршку народа и његово вољно учешће у процесима које оне подразумевају, суштински је битно потрудити се да му њихова сврха начелно, као и конкретни потези појединачно, буду у пуној мери објашњени. Реформе у демократском друштву не могу да се успешно спроводе само из кабинета, већ је потребан стални, директни и медијски, контакт са грађанима, ради схватања шта се ради и како би сугестије грађана допрле до људи који воде реформске процесе.

Враћање самопоуздања народу подразумева да се добро ради, да државне институције са поштовањем поступају са грађанима као са себиранима, а не са поданицима, и да народу

искрено и јасно говоре о ономе шта чине. Враћање самопоуздања Србији представља циљ вредан улагања огромних напора, што ће ГЕПС чинити у сваком тренутку, и на сваком месту.

Српски етнички простор

Српски народ, као и многи други народи света, живи у Матици, као аутохтони народ у суседним земљама, али има и велику Дијаспору. Као матични, српски народ живи у Србији и Републици Српској, али, с обзиром на историјске околности, и у Црној Гори, без обзира на ставове које заступа тамошња актуелна власт. Срби представљају аутохтони народ - понекада дуже настањен у тим земљама и од њихових садашњих већинских етноса - и у Хрватској, Федерацији БиХ, Македонији, Албанији, Румунији и Мађарској.

Под Дијаспором Србије подразумевамо све оне људе који живе широм света (осим суседних земаља у којима су Срби аутохтони народ), а Србију сматрају Матицом, дакле државом са којом се поистовећују у идентитетском, традиционалном и културном погледу, чији интегритет бране, односно за коју се залажу на економском, политичком, спортском, академско-научном и културном плану.

Обавеза Србије је да се свим средствима, која су у савременим цивилизацијским оквирима прихватљива, бори за равноправни статус и очување националног идентитета Срба који ван Србије представљају аутохтони народ, као и српске Дијаспоре. Приоритет Србије је и залагање за одбрану субјективности Републике Српске и права која су јој загарантована Дејтонским споразумом, за реafirмисање пуноправног статуса Срба у Црној Гори, као и за културно, економско и свако друго интегрисање српског народа, које не нарушава постојеће међународне границе.

Залажући се за реинтеграцију српског корпуса, ГЕПС посебну пажњу поклања Дијаспори. Као први корак ка правом партнерству матице и Дијаспоре, ГЕПС предлаже развијање модела погодности за људе нашег порекла (чак и ако немају наше пасоше) и обезбеђивање одређеног броја мандата у скупштини који би били намењени демократски изабраним представницима Дијаспоре. Овај модел представља компромис између ставова противника учешћа Дијаспоре у политичком животу Србије и захтева Дијаспоре за паритетним учешћем. Као један од циљева формулисаних при самом формирању, ГЕПС је истицао обједињавање српског стручно-интелектуалног, као и економског корпуса, и стога ће његовом остварењу приступити са посебном пажњом и одлучношћу, уз коришћење најсавременијих информационо-телекомуникационих технологија.

Косово и Метохија

ГЕПС сматра да је заштита територијалног интегритета Србије не само уставна обавеза, већ и морална дужност. Наша генерација нема право да се одриче онога зашта су се борили покољења наших предака. Држава је плод својеврсног уговора између живих и почивших, и о томе мора да се води рачуна. Међутим, сматрамо да држава једнако мора да буде посвећена и будућности, да она сада испишује уговор и са још нерођеним покољењима. Зато ћемо инсистирати на одлучној политици одбране територијалног интегритета земље, али на прагматичним основама, како не бисмо угрозили њене перспективе. У том погледу, имамо одличан пример велике Кине, која се не одриче Тајвана, смирено ради на његовом враћању под свој суверенитет, али не предузима радикалне потезе који би могли да угрозе њен економски напредак или да је на било који други начин уведу у погубну авантуру.

Доследна, а рационална политика, која узима у обзир све битне факторе, пре или касније мора да донесе резултат, али себи више не смео допустити „луксуз“ који нас је скупо кроз историју коштао, да цена наших поступака буде већа од користи. Крајности су за нас погубне, било да се ради о непотребном кротком препуштању и олаком одрицању од националних интереса, или о ирационалном настојању да се они, без обзира на цену, одмах реализују. Развој догађаја у Свету позива на стрпљење и изградњу и јачање партнерстава која ће нам помоћи у очувању Косова и Метохије.

Дотле, морамо уложити много веће напоре како бисмо подржали опстанак српског народа, који и даље живи у нашој јужној покрајини. У овој фази, тежиште мора да буде на економском развоју српских средина, односно омогућавању нашим сународницима да раде и зараде, а да се у случају упућивања помоћи ова праведно распоређује. Приоритет Србије мора да буде и очување пуне власти локалних Срба тамо где су већина, без икакве јурисдикције органа тзв. „државе Косово“ над њима, односно што вишег нивоа њихове самоуправе, без формалног прихватања надлежности самопрокламоване власти у Приштини, тамо где су Срби у мањини и изоловани.

Међународни односи

ГЕПС се залаже за вођење међународне политике која ће омогућити интеграцију Србије у развијени свет и заштиту виталних националних интереса српског народа и његовог државног простора. Та политика мора бити промишљена и одмерена, уз уважавање гео-политичке и економске реалности и историјских чињеница, срачуната на то да буду успостављена по Србију повољна партнерства.

Јачање веза унутар породице суверених европских народа, очување и јачање посебних односа са Русијом, партнерски однос са САД, развијање веза са Кином и другим ваневропским земљама чији глобални политички и економски значај свакодневно расте, неговање блиских веза са свим несврстаним државама које су некада биле пријатељи СФРЈ, а сада са њима поново можемо да успоставимо обострано корисне везе, као и регионална сарадња на принципима међусобног уважавања, одреднице су спољнополитичке оријентације Србије.

Привреда

ГЕПС је присталица тржишне, али социјално оријентисане економије. Узори на које треба да се угледамо, с обзиром на нашу жељу да изградимо одрживу државу благостања, пре свега су развијене земље континенталне Европе. Очување природног богатства, културе и традиције, као истицање повољне тржишне позиције, такође су важни фактори у формирању ГЕПС-овог става по питању приватизације друштвене имовине. Циљ приватизације не сме да буде краткорочно пуњење буџета, већ реструктурирање и даљи развој привреде. Приватизација мора бити праведна и заснована на добробити нашег народа и мора узети у обзир интересе некадашњих власника имовине (одузета после Другог светског рата), али и интересе запослених, пензионера, и других категорија становништва. Према приватизацији немамо идеолошки став, сматрамо да треба задржати у већинском државном власништву она предузећа где је то економски или стратешки оправдано.

Сматрамо да је процес деиндустријализације погубан за Србију. Без производње сваки развој је заснован на климатичким променама, без обзира на краткорочне могућности за бржи развој утемељен на другим основама. Сматрамо да научноистраживачки рад у земљи, и сарадња са нашом Дијаспором, треба да буду и у функцији оживљавања производње и њеног осавремењавања. Мислимо да је потребно посветити велику пажњу јачању економског патриотизма. Он не сме да се сведе само на речи које изазивају емотивни набој, већ је важно грађанима објаснити да купујући домаће производе они подстичу домаћу производњу, и тако раде за себе. Оживљавање производње односи се на индустрију, али и на пољопривреду. Периоди просперитета Србије поклапају се са раздобљима у којима је пољопривреда била јака, па и доминантна грана привреде. Српско село је хранило нашу нацију било чувар нашег идентитета. Највећи извозник Србије некада је била наша пољопривреда, а она и данас представља једну од наших неискоришћених конкурентских предности.

ГЕПС намерава да се посебно посвети препоруци пољопривреде и јачању српског села. Оно је душа Србије и зато ћемо учинити све да оздрави, и да кроз њега удахнемо нову снагу нашем народу. Конкретним делима вратићемо понос нашем селу, унапредићемо стандард живота његових становника, и учинити да људи желе да живе на селу.

Сматрамо да је недопустиво занемаривати и туристичке потенцијале Србије, њених планина, бања, градова, историјских и верских знаменитости, односно само се декларативно залагати за њихов развој. Са мало маште и добре воље, и не много средстава, могуће је у кратком року обогатити нашу туристичку понуду. Повезивање са Дијаспором, и њено ангажовање и на том пољу, може суштински да помогне развоју српског туризма.

Образовање и наука

Знање је неискористив ресурс, а образовање право и потреба сваког човека. Савремене економије почивају на знању, па и Србија мора учинити све да подигне ниво употребљивог знања. Држава мора да обезбеди бесплатно школовање ради: (1) оспособљавања људи за рад у циљу постизања достојног квалитета живота, и (2) подизања нивоа општег знања тј. цивилизацијског нивоа становништва.

ГЕПС се залаже за промене у образовном систему у Србији које воде подизању квалитета, уз уважавање ритма живота и духа епохе, али тако да се не занемари наша традиција и добре стране нашег образовног система, много пута потврђене у светским размерама. Залажемо се да кључна улога у развоју и управљању образовног система буде поверена људима који су се доказали стручним и добронамерним радом у институцијама образовања, а не по политичком кључу именованим називи стручњацима, што је досад, најалост, пречесто била пракса. Просветни радници морају бити уважавани и одговарајуће награђени.

Академско-научни простор Србије, да би био на високом нивоу, мора да буде транснационалан, знање не сме да буде омеђано границама, а његов карактер ни на који начин не угрожава националну самобитност. Тим пре што жељени карактер академско-научног простора можемо да постигнемо обједињавањем српског академско-научног корпуса, који ће укључивати и припаднике Дијаспоре, што, уосталом, и сматрамо обавезом нашег покрета.

Финансирање научних институција мора да буде јавно и засновано на јасним критеријумима. Резултати, а не политичке везе, клановска припадност и лажни, непотврђени углед, морају да постану основ за финансирање научних институција и научника појединачно. Сматрамо да и на научном пољу, као и у свим другим областима, морају да буду успостављени механизми управљања наменског трошења средстава, односно праћења ефеката који су тим средствима постигнути.

Професија

Професија је та која појединцима и њиховим породицама обезбеђује квалитет живота и углед, а држави просперитет. Друштвени значај професије, а често и субјективни однос према њој, услед урушавања привреде, деценијске учмалости тржишта рада, неодговарајуће образовне политике и некритичког форсирања тзв. „нових вредности“, у Србији је маргинализован. Тиме је озбиљно нарушен систем вредности младог нараштаја, док су старији дезоријентисани, разочарани и неретко понижени. Због тога ГЕПС, као један од својих најважнијих задатака истиче враћање угледа институцијама професије и јавног конкурса. Садашње стање постављања на функције без конкурса и обеспредмеђивање постојећих конкурса је неодрживо. Нашој земљи су потребни стручни и на своју професију поносни лекари, инжењери, учитељи, мајстори, професори, ветеринари, земљорадници, свесни да успех могу да постигну поштеним радом у нашој Србији, што ће их испунити самопоуздањем.

Социјална правда

Социјалну правду у првом реду схватамо као стварање истих системских могућности за живот и рад свих грађана Србије. Реформа система који је оптерећен непотизмом, корупцијом, клановским духом, на начин који ће створити простор да се појединци под релативно равноправним условима боре за своју добробит, најбољи је начин борбе за социјалну правду. ГЕПС је свестан да се људи разликују у погледу способности да се изборе за оно што од живота желе и да сплет околности често онемогућава појединце, и поред њихове добре воље и спремности да вредно раде, да обезбеде одговарајућу егзистенцију себи и својим породицама. Зато ћемо настојати да српско друштво функционише у складу са

принципима солидарности и социјалне сигурности. Међутим, нећемо допустити да се нерад награђује. Тежићемо решењима која ће олакшати положај људи у случају социјалне угрожености, и која ће им помоћи да је радним ангажовањем дугорочно превазиђу, док ћемонерад дестимулисати.

Здравствена заштита

ГЕПС се залаже за безрезервно право на бесплатну основну здравствену заштиту свих становника. Бољом организацијом здравственог система и ефикаснијим надзором трошења средстава, могуће је остварити значајне уштеде, које би омогућиле његово успешније функционисање. С друге стране, пошто смо свесни да су приче о пуној равноправности готово по правилу демагошке природе и да могу бити контрапродуктивне за друштво, у здравствени систем морају да буду уграђени механизми који ће омогућити задовољење потреба оних пацијената који за њих желе и могу посебно да плате, односно механизми које ће пружити прилику медицинским стручњацима да боље зараде. Право на избор породичног лекара, повлашћен третман у медицинским установама (на начин који суштински не угрожава статус других пацијената), посебни услови болничког смештаја - све то може да постане део легалног система, и то на начин да се ефикасно сузбије корупција, да се врати дигнитет здравственој професији, али и да се подстакне здрава конкуренција, заснована на материјалним основама, која ће водити подизању нивоа здравствене заштите. Здравствени радници морају бити уважавани и одговарајуће награђени.

Демографија

Чињенице указују на то да сваке године у Србији изумре читав један град од 30-40 хиљада житеља. Становништво наше земље се већ годинама топи и стари, а мало тога се предузима у циљу сагледавања и суштинског решавања овога проблема. Велики проблем Србије је и висок ниво женског и мушког стерилитета. ГЕПС ће посветити велику пажњу разради активне политике демографске обнове и њеном доследном и дугорочном спровођењу. Неопходно је узети у обзир искуства земаља које су на том пољу постигле значајне успехе, али и повести снажну кампању како би указали нашим грађанима каква опасност од беле куге прети држави и нацији, али и њима лично због нарушавања одрживе пропорције између активног становништва и пензионера, односно генералног мањка радне снаге и отуђености која прети изолованим, поготово старим, људима.

Само народи који имају деце имају будућност, зато и средства за вођење енергичне демографске политике морају да се нађу, нпр. издвајањем дела прихода од приватизације за ту сврху, као и увођењем посебног, али наменски усмереног, дечијег додатка, итд. Уз стимулисање наталитета, битно је да се повећају издвајања и за лечење стерилитета. Све учесталији одлазак у иностранство, по правилу најпродуктивнијег дела становништва, поприма алармантне размере. Уз борбу за стварање економских предуслова за останак становништва у Србији, ГЕПС ће посебне напоре уложити и у креирање окружења које ће младим људима омогућити потпуно професионално и животну остварење у Србији.

Борба против „беле куге“ не сме да остане само задатак државе. Вођењем снажне кампање, пореским олакшицама и на друге начине, влада мора да подстакне стварање фондација и невладиних организација друге врсте, које би се посветиле борби против тог, вероватно највећег, изазова за наше друштво.

Верска питања

Српска православна црква је историјски потврђени духовни предводник српског народа, део његове културе и традиције. Стога се ГЕПС залаже за њено пуно уважавање, бригу о њој и повраћај одузете јој имовине. ГЕПС такође поштује и уважава значај вере за друге народе који живе у Србији, и у складу са тиме ће се опходити према њима на исти начин као и према српском народу и Српској православној цркви.

Војска

Јачина војске, засноване на одрживим основама, увек је била показатељ стања у држави. Војска је фактор самопоуздања народа и вере у државу, покретач привредног развоја и технолошког напретка, служи одвраћању потенцијалних непријатеља и, конечно, одбрани у случају напада. Не треба да имамо илузије, свет није рајска долина, и Србији је потребна снажна војска - војска која ће моћи да одговори изазовима и захтевима новог времена, што значи високопрофесионална, добро опремљена и обучена.

Залажемо се за професионалну стајаћу војску и обавезну основну војну обуку грађана. ГЕПС би због традиције нашег народа оставио могућност служења војног рока оних коју изразе такву жељу, али оно мора да буде у високопрофесионалној форми.

Остали грађани Србије мушког пола, старости од 18 до 27 година (и жене које то желе), пролазили би кроз кратку обавезну војну обуку, организовану на начин да не оптерети ни буџет, нити да буде нелагодна за регруте, како би биле подстакнуте грађанске врлине оданости отаџбини и ангажовања за јавну ствар, али и како би били оспособљени за деловање у случају ванредних ситуација (поплаве, земљотреси, пожари), односно, у крајној нужди, за учешће у одбрани земље.

Војна индустрија Србије је била значајан чинилац развоја и извозник Србије, те је стога неопходно очувати постојеће, обновити запуштене и развијати нове капацитете. Српски официри и војници, историја о томе сведочи, увек су спадали међу најбоље у свету. Пољуљани углед српске војске неопходно је подићи уважавањем и бригом за животни стандард старешина и војника и њихових породица, као и војних питомца.

Толеранција и партнерство

Промоција толеранције, партнерства, демократије и садржајног суживота, као и спречавање дискриминације било које врсте, представљају важне задатке ГЕПС-а. Залажемо се за пуну интеграцију националних мањина у српско друштво, а с друге стране, за истинско неговање њихових националних особености. Сви грађани Србије морају да се осећају као својна својме, и да неспутано могу да остваре своје потребе унутар интегралног српског друштва, али и да имају могућност да у складу са својим жељама издвојено решавају о питањима од значаја за њихов национални идентитет.

Међу националним мањинама, а у циљу подизања нивоа животног стандарда и пуног интегрисања у заједницу, посебну пажњу треба посветити Ромима, људима који су кроз историју делили судбину српскога народа и са њиме живели у најбољим могућим односима, а који се најчешће налазе на маргинама нашег друштва.

Основно становиште ГЕПС-а је да сви грађани Србије могу да дају допринос заједници, али и да заједница има обавезу да подржи њихове напоре да учине нешто за себе и друштво. Сви људи су једнаки, полови су равноправни, док је рад на поништавању неједнакости које су заоставштина прошлости од примарног значаја. Сматрамо да се мора радити и на сузбијању говора мржње. Исто тако треба спречити политичку злоупотребу заштите грађанских права од стране неких, према Србији и њеном народу, недобронамерних НВО организација.

Природни ресурси и животна средина

ГЕПС ће велику пажњу посветити очувању природних ресурса и унапређењу животне средине. Мислимо да на том пољу Србија мора да прихвати највише светске стандарде и да их доследно спроводи. Развој заснован на употреби штетних технологија и загађивању околине, односно нерационалном трошењу природних ресурса, недопустив је и као део целовите политике убрзаног привредног развоја. Штета која се тако чини, без обзира на наде владајућих структура, умногоме се покаже непоправивом, а „прљави“ привредни модел се устали. Тим пре је еколошки неодговорно понашање погубно за друштво, када и није цена убрзаног економског развоја, већ је резултат непромишљености или незаинтересованости власти, које остављају довољно простора друштвено неодговорним предузећима да ради краткорочног извлачења што већег профита, доведу под знак питања будућност генерација које треба да живе у овој земљи.

ГЕПС ће инсистирати на моделу еколошки одговорног економског развоја и начина живота. Сматрамо да велика пажња мора да се посвети штедњи енергената и сировина, али и њиховој рециклажи. Такође, мислимо да се морају развијати и алтернативни енергетски извори. Но, то треба радити на економски одрживим основама, а не само зато што је то постала мода у свету. Србија себи не сме да допушта луксуз да занемарује економске мотиве, чак и ради добрих намера.

Култура

Култура има прворазредан значај за развој људске личности и очување националног идентитета. Залагаћемо се да буду створени сви потребни материјални предуслови за културни развој, али и на том пољу ћемо водити рачуна о савесном односу према средствима које друштво издваја. Слобода медија и информисања предуслов су слободног живота и рада. Стога ће ГЕПС радити на демократизацији и подизању квалитета медија.

Одговарајућом пореском политиком стимулисаћемо финансирање културе од стране појединаца и предузећа, како би културно стваралаштво било ослобођено превеликог мешања државе. С друге стране, као и све озбиљне државе света, настојаћемо да Србија преко својих надлежних институција финансира културно стваралаштво које води рачуна о виталним интересима наше државе, одговарајућем начину њеног представљања у свету и националном идентитету српског и других народа који живе у Србији. Недопустиво је да се средствима наше државе финансирају пројекти који нашу новију прошлост приказују из пропагандне перспективе оних чији су интереси супротни интересима нашега народа, али и да многи важни пројекти за очување самобитности нашег народа остану на маргинама.

Спорт

На светском нивоу Србија има запажене спортске резултате. Међутим, ови резултати су плод некада светски препознатљивих и признатих српских школа спорта, љубави према спорту, вероватно и генетске предиспозиције многих припадника нашег народа, а све мање системског деловања. Врхунски спортски резултати не могу дугорочно да се заснивају на наслеђу, у околностима када нема одговарајућег ангажовања и подршке државе. Зато се ГЕПС залаже за системско деловање, у складу са принципима који важе у развијеним земљама, како би наш спорт остао просперитетан и допринео здрављу народа и националном поносу. Србија која је некада кроз рад својих тренера и ангажмане спортиста, у глобалним размерама, деловала мисионарски у многим спортовима (кошарка, ватерполо, одбојка, фудбал, рукомет, бокс, веслање), нашла се у незавидној позицији, немоћна да подржи врхунски, а још мање масовни, школски и рекреативни спорт. То севише не да толерисати, не само због спорта већ и његовог значаја за национални понос. Спортски успеси, као ретко шта друго, доприносе очувању здравог нивоа националних осећања и патриотских опредељења.

Организовање за квалитет

И на крају, али и на почетку, и на средини, свуда, успешно организовање. Организационе мере су преко потребне Србији. Оне ће нам помоћи да без превеликих улагања уредимо нашу земљу и створимо предуслове за њен развој и постизање квалитета у свим аспектима живота и рада. Ми, који смо студирали организационе науке, предавали студентима о организацији и бавили се организацијом у широком спектру делатности и професија, мислимо да је дошло крајње време да струком помогнемо нашој земљи и нашим људима. ГЕПС је неко ко зна и уме да организује и то ће чинити на добробит Србије и њених људи.

<http://geps.org.rs/>